

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő: Kudnyánszky Gyula.	Kiadó lap tulajdonos: Gáspár József.	Egy szám ára 4 fillér.	
Helyben: Negyedévre	3 korona.			Becsfejtés és kiadóhivatal:	
Másik évre:	12 "			Debreceen, Csapó-u. 9. — Telefon 275	
Idékre: Negyedévre	5 "				
Egész évre:	20 "				

Politikai események.

— június 23.

Fővárosi munkatársunknak alkalma volt a szabadelpvűpárt több tekintélyes tagjával a politikai helyzetről beszélni, mely beszélgetéseket összegezve, az alábbi tudósítást küldi nekünk a helyzetről:

A politikai táborokban szemmel látható tartózkodás mutatkozik. Az ujonnan megalakult ellenzéki pártok úgy látszik beérik a megalakulásnak kétségkívül önmagában véve is elég jelentős tényével, de magában a népképviselő palotájában nagyobb akeiót már a nyári szünet előtt alig kezdenek.

Az a tartózkodás kitünt az indemnity törvényjavaslatnak most folyó tárgyalásánál. A szónokok közül azok, a kik a tárgyat tulmenő leg általános politikai tárgyakat érintettek, olyan férfiak, a kiknek vajmi csekély a visszhangjuk. Polonyi Géza a maga szakállára vádaskodott és fondorkodott, Lengyel Zoltán pártokon kívül álló helyzetben sopánkodott az obstrukció alkonyán, Eötvös Károly pedig csak a maga adomázó módján elmondta, a mi a szíven fekszik, a nélkül, hogy beszédének különösebb politikai fontosságot óhajtott volna tulajdonítani.

Maguk a vezérek hallgatnak. Apponyi Albert gróf állandóan a fő városban tartózkodik, s a Ház ülésein is szorgalmasan résztvesz, ám odabent, a tanácskozó teremben zászlót nem bont. Nem szólalt fel az indemnityhez e hivei tudomása szerint nem fog felszólalni a költségvetésben sem. A másik ellenzéki vezér, Bánffy Dezső báró még eddigelé nem is mutatkozott az országgyűlés termében. A mandátumot postán küldte be.

Mindevel nem akarjuk azt

mondani, hogy a Tisza-kabinettel szemben minden ellenfele letette a fegyvert. A kik naponta közlőrl látjuk a dolgok folyását, tisztában vagyunk vele, hogy ez nem így van. Az igazság ellenkezőleg az, hogy a kormány minden ellenfele az őszben reménykedik.

Az őszi ülészak! Mennyi rombolás reménysége, mennyi személyes és politika bosszu fűződik ehhez a közel jövődöhoz? A kormány kénytelen leszen előhozakodni az új véd erőtörvénynyel, az ujonclétszám fel emelésével, a külföldi szerződési felhatalmazásokkal, majd magukkal a szerződésekkel. Mindezeknél fogva szint kell vallania a kiegyezés keresztülvitelének nehéz kérdésében. Mennyi kínálkozó alkalom a kormánynak nehézségek támasztására!

És nem lehet tagadni, hogy a kormányzat elleneseinek van okuk bizakodni abban, hogy módjukban lesz a nehézségek tornyosítása. Mert anélkül, hogy valaki be lenne avatva a kormány szándékaiba, a dolgok természetes rendjétől kénytelen arra következtetni, hogy a kényes tárgyak mihamar szükség szerűleg napirendre fognak kerülni.

Am a Tisza-kabinetre ezek a nehézségek nem jönnek váratlanul. Elvégre Tisza grófnak már abban az időben, a mikor az ügyek vezetésére vállalkozott, tisztában kellett lenni avval, hogy neki végre kell hajtania a kiegyezést és elő kell állania a véderőtörvényjavaslattal. Ha pedig evvel tisztában volt, tisztába kellett jönnie a keresztülvitelük módozataival is.

De Tisza István különben sem az a férfiú, a ki kerülni szereti a nehézségeket. Egyéniségében van a harc készség, s mintha csak arra törekednék, hogy merőben ellenkezőjét mutassa be Széll Kálmán. Igy-

matag kormányzásának, melylyel a legvisszatetszőbb módon jutott esődbe az erélytelen kéz politikája.

Igy jutott a kormány arra a kocsitra, melyen újra a házszabályok reviziója felé forog a kerék.

Nem lehetlen, hogy az ominózus őszi ülészak ilyenképen nem a véderőtörvény javaslattal, sem a kiegyezéssel meg nem kezdődik, hanem a ház mindenekelőtt is a házszabályoknak megváltoztatásával lesz kénytelen foglalkozni. Apponyi gróf Jászberényben szükségesnek mondta e változtatást. Ebben egyet ért vele a kormány és a többség is. Csakhogy ez a revizió bizonyára nem fog simán menni, s ki tudja, nem érünk-e meg az őszre ismét egy keserves, nehéz obstrukciót?

A költségvetés.

A képviselőház ma talán megkezdte az általános vitát a folyó évi költségvetés fölött. Sokat nem várunk e vitától, mert a pártok fáradtak és ami fő, maga a költségvetés jóformán tul van baladva a fél éves indemnity által. Nagy elvi viták majd csak ahhoz a költségvetéshez fűződhetnek, melyet 1905-re a Tisza-kabinet fog benyújtani az ősszel. Mert abban fog kifejeződni a kormány egész politikája és plasztikusan ki fognak tűnni azok a reformok is, melyeket a kormány keresztül vinni szándékozik. Mindamellert az a jelentés, melyet Neményi Ambrus képviselő a pénzügyi bizottság nevében beterjesztett, érdekes okirat.

Nemcsak kitűnő munkát végzett az előadó, hanem nagy őszinteséggel rámutatott a költségvetés gyöngéire is, és ezenfelül közvetlen érinti azokat a nagy pénzügyi és pénzügypolitikai kérdéseket, melyekkel a legközelebbi hónapokban komolyan kell foglalkoznia az országgyűlésnek. Csak a valuta kérdést, az osztrák államadóssághoz való hozzájárulás ügyét, és ami iparunkat főképpen érdekli, az állami iparüzemek kérdését említjük meg.

Ez az ügy hónapok óta tárgya a nyilvános megvitatásnak, mert nem lehet tagadni, hogy állami iparüzem és állami

TOLNAI DANIEL

ajánlja legnagyobb választéku raktárát, férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség.

Olcso árak.

Debreceen Piac-utca 49 szám

o a főpostával szemben, o

partámogatás közt bizonyos ellenmondás van, mert az állami üzemet a legerősebb konkurrencsei a magán tevékenységnek és a magán ipar, mint az új ipartanács utolsó ülése alkalmával joggal hangsúlyozták, az állami iparral igen, de magával az államhatalommal nem versenyezhet. Alig is lesz lehetséges az állami műveket az eddigi alakban folytatni.

Mert egyrészt a pénzügyi jövedelem elégtelen, másrészt a magán ipari szorgalomnak minden irányban nagyobb szabadságot kell engedni. nagyobb tért kell adni. Vajjon belátható időben lesz-e nagy tranzakció az állami művekkel, vagy nem, az főleg az általános gazdasági viszonyoktól és a nagy nemzetközi piac alakulásától függ, mert e műveletnél közel 100 millió korona értékű állami vagyronról van szó, tehát oly összegről, melyet magánosok nem könnyen tevékenykedhetnek. Különben egy tekintetben teljes megnyugvást ad az idejű költségvetés és ez az előirányzat szilárd alapja, mert azt a reményt nyújtja, hogy mint 14 év óta, az idén is elkerüljük a deficitet. Már pedig a deficit nélkül való pénzügyi gazdálkodás egyik legerősebb támasza politikáknak, és remélhetőleg az fog maradni a jövőben is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőházi ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1904. jun. 23.

Ugy látszik, hogy a Ház tanácskozása mai nappal ismét a rendes medrébe jutott. A Debrecen-galaci incidens majd csak az ülés végén kerül szóba. Bakonyi Samu interpellációt jelentett be ebben a tárgyban, a melynek megokolása délután kettőfél órára marad.

Percel Dezső elnök vezette a tanácskozást. Mindenekelőtt az interpellációs könyvet olvasták fel, azután pedig mindjárt a napirendre került a sor: A vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatra.

Udvargy Ferenc azt fejtegeti, hogy könnyen lehetne a vasutasok helyzetén segíteni, ha megreformálnák a vasuti szolgálatot. Nem kell annyi szabadjegyet kiadni, mindjárt szaporodik a vasut jövedelme.

Kubik Béla: Még vászon cselédek is utaznak szabadjeggyel.

Udvargy Ferenc: Meg kell reformálni a szolgálati pragmatikát is. Örvend neki, hogy a régi, eskümintát már újjal pótolták.

Hock János: A régi eskü elkopott, újjal kell pótolni.

Udvargy Ferenc: A nyugdíj intézmény reformját is sürgeti. Végezetül kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja.

Hock János nem hiszi, hogy a javaslat befejező munka; hanem az első komoly lépés arra, hogy a vasutasok során segítsünk.

Heltai Ferenc előadó: Ugy van!

Hock János: A vasutasok mozgalmának erőszakos elnyomását csak az amnesztíával lehetne kiegyenlíteni. Terrorizmussal kormányozni nem lehet.

Ha a vasutas csak a szabályokhoz tartaná magát, a szolgálatban száz meg száz millió kár háramlana belőle. A „Jaj a legyőzötteknek“ elvének nem szabad nálunk érvényesülnie. Nem járja, hogy a kormány az egyes gyöngébb lelke vasutasokat arra akarta bírni, hogy ügyük árulói legyenek.

Hieronymyi Károly: Ez nem igaz!

Hock János: Nem egészen így gondoltam.

Hieronymyi Károly: Hát akkor világosabban beszéljen. Ne gyanúsítson, kérérem magamnak.

Hock János: Ott vannak a mozdonyvezetők.

Hieronymyi Károly: Mit beszél? A mozdonyvezetőknek ígértünk volna fizetés javítást? A kormány?

Hock János: Igen, történtek kísérletek a sztrájk törés előmozdítására. Vezesse a kormányt a humanizmus, Adja vissza ezer meg ezer családnak belső békéjét. Fogadja vissza az elbocsájtottakat munkába. A törvényszéki tárgyalás is kiderítette, hogy a bizottság tagjai a 60.000 embernek csepinensei voltak csupán és nem a mozgalom szervezői. Ismétli, vegye a miniszter vessző helyett a béke ágát a kezébe. A javaslatot elfogadja.

Elnök: Mivel szólásra senki feljegyve nincs, a vitát bezárom.

Hieronymyi Károly kereskedelmi miniszter reflektál mindenekelőtt Lengyel beszédére. A mi a refakciókat illeti, erre az a válasza, hogy egy részét közérdekből engedélyezték. Vannak köztük azután olyanok, a melyek egyes iparágaknak adtak. Egyébként revízió alá vont a refakciókat és főleg az államvasutasok jövedelmét tetemes összeggel emelte.

Minden refakciót megszüntetni azonban nem lehet. Annak a felfogásnak a híve, hogy a refakciókat lehető szűk határok közé szorítja. Kalometrikus osztály az alapja Budapest—Bécs közötti teheráru forgalomnak. Törekedni fog, hogy a későbbi állapotot helyre állítsa. A legcsodálatosabb dolog, a mit valaha halott Fülöp beszéde volt. Lehetetlen tételeket bizonyított, így azt hogy, a vasutasok a mostani fizetésrendezéssel rosszabb helyzetbe jutnak. Végezetül mégis elfogadja a javaslatot s a mi ezután csakugyan érthetetlen, a mikor kijelenti, hogy elejétől kezdve végig rossz.

Gabányi: Menthető mert szűzbeszéde volt. (Általános derűtlenség.)

Hieronymyi Károly: Nagy baj az, hogy nálunk a hivatalnokok sokkal nagyobb lábon élnek, mint a mennyit viszonyaik megengednek. A mi az amnestia kérdését illeti abban a szellemben a mint Csernoch hangzott a közre fog működni pozitív ígéretet azonban nem tesz. (Általános helyeslés.)

Lengyel Zoltán: Helyre igazítja félre magyarozott szavait.

Heltay Ferenc előadó reflektál a felszólalók egyes kijelentéseire, majd pedig kijelenti, hogy csatlakozik Csernochnak a vasutasok amnesztíájára vonatkozó kéréséhez.

Ezután a Ház a javaslatot úgy al-

talánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Szivák Imre a mentelmi bizottság elnöke tett ezután előterjesztést Lengyel Zoltán és Zboray Miklós mentelmi ügyében, kijelentve, hogy a mentelmi bizottság azért nem végezhetett még az ügyekkel, mert a rendőrfőkapitányt betegsége miatt nem lehetett kihallgatni.

Olay Lajos, Madarász József, Ugron Gábor, Pozsgay Miklós, Kubik Béla sürgetik a mentelmi bizottság ítéletét.

Többek felszólalása után, miközben Perczel elnök Szederkényi Nándortól a szót megvonta, a többség tudomásul vette Szivák Imre jelentését.

A debreceni eset.

Ezután Bakonyi Samu, Debrecen II. ker. képviselője terjesztette elő interpellációját a debreceni ügyben, mely a galaci konzul német nyelvű átiratának elutasításából keletkezett. Az interpelláció lényege ez:

Tekintettel arra, hogy a belügyminiszter utasította a debreceni polgármestert, hogy a galaci német átiratot tartozik elintézni; tekintettel továbbá arra, hogy Tisza kijelentette e 20-iki ülésen a Házban, hogy az osztrák-magyar diplomácia hivatalos nyelve a német és a galaci konzolátusnak jövőben is dolga lesz német nyelvű átiratokat intézni a magyar hatóságokhoz: kéri a belügyminisztert, hogy egyeztetni össze ezt a rendelkezését és ezt a kijelentését az 1867. évi XII. t. c. 28. §-ával, amely a közös ügyek kezelésénél Magyarországra nézve mellőzhetetlen feltételül kikötötte a teljes paritást, továbbá az 1891. évi XVI. t. c. cikkkel, mely bármely ügyek vitelénél kizár minden idegen nyelvet; az 1844. II. t. c. cikkkel, amely a magyarnyelvű intézkedést és magyar szellemet követeli, végre az 1868-iki törvénnyel, mely szerint a magyar állam hivatalos nyelve a kormányzat minden ágában kizárólag a magyar. Szándékozik-e a belügyminiszter olyan intézkedéseket tenni, hogy a magyar államiság legfőbb követelménye, a magyar nyelv a külügyminiszteriumban és annak minden hivatalánál érvényesülhessen?

Bernáth Béla a nemzeti párt nevében tett interpellációt ugyanebben az ügyben.

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszolt, Hangsúlyozza, hogy a diplomáciai képviselőlet által használt nyelv kérdésében a magyar elemnek minél nagyobb mértékben érvényesülni kell. A konkrét esetre vonatkozólag nyilván helyteleníti a debreceni polgármester eljárását. Ismétli, hogy a debreceni polgármesternek kötelessége lett volna a galaci megkeresést elintézni; vagy pedig a miniszteriumhoz fordulni. Ha nemzeti sérelemről van szó, annak elintézése a

Nagyobb kölcsönöket

Harstein Kálmán

bank és váltóüzlete Debrecen, Piac-utca 83 szám.

a birtok értékének háromnegyed részéig és a legkisebb kamatláb felszámítása mellett gyorsan kieszközöl.

magyar kormány hatáskörébe tartozik. Majd a 67-es törvénynek a diplomáciai nyelv használatára vonatkozó rendelkezéseit ismerteti, melyek gróf Andrássy Gyulától származnak. Ezért tehát a mostani kormány nem tehető felelőssé, Minden eddigi miniszterelnök a mostani állpontra helyezkedett. A szólok sohasem mondta azt, hogy a német nyelv törvényen alapul, csak azt mondta, hogy nem ütközik törvénybe. A mi tegnapelőtti kijelentésének azt az inkriminált, kifejezését illeti, hogy a konzuloknak joguk van németül írni, ezzel azt akarta mondani, hogy nem tartja szükségesnek, hogy ezen a mostani viszonyok és körülmények között változtassunk. Végül tiltakozik az ellen, hogy az ő politikájának nemzeti irányát bárki is kétségbe vonja.

Bakonyi Samu nem veszi tudomásul a választ.

Bernáth Béla szintén nem veszi tudomásul.

Erre fél öt óra után többen szóltak, mire az ellenzék a miniszterelnöki választ holnapra névszerinti szavazást kívánt, amit az elnök elrendelt. Ezzel az ülés délután háromnegyed ötkor véget ért.

EGYHAZ és ISKOLA.

Ismét a kereskedelmi szakoktatásról. Foglalkoztunk nemrég részletesebben a kereskedelmi szakoktatás hiányosságáról, a felső kereskedelmi iskolák tantervével és annak helytelenségével. Még nem is oly rég, midőn nagy mozgalom indult meg azon célból, hogy a régi, elkorhadott rendszert megsemmisítve egy új, életrevaló tantervet készítsenek a felső kereskedelmi iskolák részére. Sajnos e nagy mérvű mozgalom illetőleg terv — mint Magyarországon minden — csak terv maradt. És e szomorú maradiság éppen a magyarnál észlelhető legjobban. Oly lassu, amellott ferde haladás minden irányban sehol a világon nem észlelhető. Hogy bizonyítsuk a kereskedelmi tanintézetek tanterv revíziójának a szükségét, ime, most egy nagyon érdekes, de egyszersmind elszomorító példát bátorodunk fölemlíteni.

Vegyük például a helybeli felső kereskedelmi iskolát, amely nem állami, hanem magán kezelésben van és átlag 150 tanuló szeretne jártasságra tenni szert a szakismeretekben.

Az első és második évfolyamot ezuttal ne bántuk. Ott bátran és nyugodtan alkalmazható az ugynevezett rostálási rendszer. S az helyes is, mert föltétlenül szükséges, éppen úgy mint a vasáronél a salaknak elkülönítése a tiszta, nemes anyagtól. De midőn megfogyva végre fölkerül 30 tanuló a harmadik évfolyamra abszurd dolog, hogy a 31 között csak 16—17 nyer érettségi bizonyítványt. Abszurd dolog azért mert semminemű középiskolában erre példa nincsen, hogy 50 százalék elbukjék. Hogy bizonyítékkal is szolgáljunk, ott van a reáliskola, ahol ez évben is az összes érettségit tevő nyert érettségi bizonyítványt.

Kívánatos volna, hogy a magánintézetek nagyobb felügyelet alatt álljanak, hogy semminemű visszaélés ne történjék, hogy sem csalás, sem másnemű tévedés az ifjuság részéről eszközölhető ne legyen.

A mi véleményünk az, hogy ezeken a bajokon egyedül a tanterv revízió képes segíteni.

Fodor Dénes.

Diplomás kisasszonyok. A Svetits-intézet tanítónőképzőjében kedden este értek véget a tanképesítővizsgálatok. Az eredményt tegnap reggel hirdették ki a mostmár diplomáskisasszonyok előtt. — Ezek szerint a 21 jelentkező közül kitűnő képesítést nyert 8, jeleset 6, jót 3, általános elégséges osztályzatot 4. Kitűnő oklevelet kaptak: Baranyi Agnes, Eisenmann Anna, Eszter Flóra, Fülöp Vilma, Götz Lipótka, Perczel Etel, Vaszil Mariska és Vecsey Piroska.

Ferenc József és az utbiztos.

Annak illusztrálására, hogy az amerikai nagy lapok mindent feltalálnak olvasóiknak, a következő történetet közöljük, amely egy elsőrangú amerikai lapban látott napvilágot:

Az utóbbi hetekben, különösen a tavaszi esőzések idejében sokat kellett a királynak szenvednie a Schönbrunnba vezető ut halhatatlanul elhanyagolt állapota miatt.

Az udvar részéről több ízben panaszt tettek ebben a dologban a városi hatóságoknál, de a panaszok mitsem használtak, mert az utjavítás kérdésének anynyi hivatalos fórumon kellett átmennie, hogy csak hónapok múltán került volna a sor a schönbrunni ut jókarba hozatalára. A király tehát elhatározta, hogy a városi utbiztosat megleckézteti egy józsi tréfa keretében.

A minap korán reggel táviratot kapott Bécs város utbiztosa, hogy tartsa magát készen arra, hogy déli 12 órakor a király elé megy audenciára Schönbrunnba, amely célból udvari fogat fog érte jönni. Az utbiztos urat szinte elkábitotta a saját maga óriási fontosságának tudata és három órát szentelt arra, hogy a felséges uralkodója előtt kellő parádéban jelenhessen meg. A legújabb divat szerint fekete farku kabátot, két gombra járó fehér mellényt, fehér nyakkendőt és finomra himzett, fényesre vasalt ragyogóan fehér inget, fényes cilindert és lakkecipőt öltött.

Pontosan a megállapított időben nyitott udvari fogat állott meg a ház előtt és noha az égbolton csak egy lógtak az esővel fenyegető fellegek, az udvari lakáj figyelmeztette az utbiztos urat, hogy felső kabátot nem szabad öltenie, mert ezt a császár már azért sem szereti mivel olyant ő maga sem hord sohasem. Az utbiztos ur természetesen inkább halálra fagyott és bűrig ázott volna, sem hogy felséges császáriját megsértse, és otthon hagyta a felső kabátját.

Amíg a fogat Bécs város utcáin rohogott végig, minden a legnagyobb rendben ment, mert az utcák tisztára voltak söpörve és az utbiztos ur csak úgy dagadt a büszkeségtől, mikor minden szem reá tapadt a nagy forgalmu város utcáin. De mikor a fogat kiért a Schönbrunn felé vezető országútra, a dolog hirtelen megváltozott.

Ambár az uttest tele volt kátyuval, a kocsis belecsapott a lovak közé és azok nyaktörő sebességgel vágattak végig az uton kátyuból-kátyuba, pocsolyából-pocsolyába. Mig az utbiztos ur frakkja, ragyogó fehérségű inge és gallérja, de még a szakállja és szemöldöke, orra, füle

tele lett sárral. Hiába kiáltott a kocsisra, hogy lassabban hajtson, az föl se vette, sőt még gyorsabb vágatásra nógatta a tüzes paripákat s mintha a legmélyebb kátyukat kereste volna ki, hogy annál több sarat locsanthasson a szegény homlokig mocskos utbiztosra.

A fogat így hitetlenül gyorsan érkezett Schönbrunnba, de az utbiztos olyan állapotban volt, hogy szomorúság volt ránézni, sáros volt fényezett topánkájától egészen a köcsöggalapja kivasalt tetejéig. Mégis a kastély bejáratánál várta már a császári hopmester és minden ellenzése dacára azonnal a király elé vitte.

— Csak nem mehetek ilyen állapotban a felséges ur elé — szólt a boldogtalan ember — inkább meghalnék!

— Ugy kell jönnie, a hogy van — válaszolt a hopmester, — mert a császárt nem lehet megvárni — s amint a hopmester a még mindig ellenkező utbiztosot betolta a szobába, mosolyogva elibe jött a császár és barátságosan megszorította a kezét.

— Azért hívtam — szólt a felséges ur — hogy a schönbrunni ut gyalázatos állapotáról beszéljek önnek, de elébb ebédelünk. Néhány hölgy van az ebédlőteremben s azoknak bemutatom.

— De felséges uram, csak nem mehetek hölgyek között olyan állapotban, mint egy mangalica!

— Csak jöjjön — kacagott Ferenc József — én magam sem nézek ki jobban ha Bécsből ide kijövök és ha a hölgyek egy nyakig sáros császárral meg tudnak békülni, akkor bizonyára elbirják azt a látványt is, amit egy hasonló állapotban levő utbiztos nyújt . . .

A vasutasok fölesketése.

jun. 23.

A vasutasok fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatot tegnap elfogadta a képviselőház.

Ugyancsak tegnap megkezdődött az összes vasuti alkalmazottak és tisztviselők fölesketése. Minden üzletvezetőség székhelyén ünnepélyesen megy végbe a fölesketés. A kiküldött miniszteri biztos azután bejárja az üzletvezetőség egész területét és állomásról állomásra fölesketi a vasutasokat.

Debrecenben tegnap délelőtt és délután folyt le a vasutasok fölesketése.

Minden vasutas bizonyítványt kapott a fölesketésről, viszont nyilatkozatot irt alá, melyben elismeri, hogy esküjének szövegét megértette.

A bizonyítvány, eskü és nyilatkozat szövege a következő:

Bizonyítvány.

Alulírottak bizonyítjuk, hogy . . . a törvényerővel bíró vasutüzleti rendtartás 102. §-a értelmében az 1904. év június hó 13-án kelt 39510—IV. sz. kereskedelmi miniszteri rendelettel megállapított hivatalos esküt ma napon előttünk a következő szöveggel letette:

Én esküszöm . . . a mindenható Istenre (fogadom hitemre és becsületemre), hogy Ő császári és apostoli királyi Felségéhez I. Ferenc József urunkhoz és királyunkhoz, a magyar államhoz és ennek alkotmányához, bármilyen viszonyok kö-

zött hű maradok, a törvényeket, rendeleteket, szolgálati szabályokat hiven megtartom, a hivatali titkot megőrzöm, elöljáróim iránt engedelmisséggel viseltetem, utasításait lelkiismeretesen és pontosan teljesítem és ezeknek mások általi teljesítése felett őrködöm. A vasut üzleti rendtartás által reám ruházott rendőri teendőimben, ugyszintén minden egyéb közérdekű szolgálatom teljesítésében hiven, pontosan és odaadással eljárak; a vasuti üzlet biztonsága, rendessége és szabályszerű ellátása érdekében minden lehetőt megteszek. — A vasuti hadi forgalmat illető összes ügyeket, az erre vonatkozó összes segédeszközöket és intézkedéseket akár saját tapasztalataim, akár mások közlése folytán szereztem azokról tudomást, mindenkivel szemben titokban tartom és teljes erőmből meg fogom akadályozni, hogy arra nem hivatottak ezen ügyekről, illetve segédeszközökről és intézkedésekről tudomást szerezhessenek.

Isten engem úgy segítjen.

Viszont minden alkalmazottal is aláíratlak egy nyomtatott esküszöveget a következő záradékkal:

Alulírott ezennel igazolom, hogy a fenti esküm szövegét előltem felolvasták, megmagyarázták és én azt megértettem.

H I R K.

Nyári sétat.

— Születés, vagyon, tehetség. —

Az emberi társadalmat három nagy hatalom vezeti és igazgatja: a születés, vagyon és tehetség.

E három közül a világ mai fogalma szerint leghatalmasabb a vagyon, ezután jön a születés és csak utoljára a tehetség.

Legtöbb esetben azt tapasztaljuk, hogy a születés nincs egybekötve a szellem gazdagságával, a vagyon nincs arányban egyikkel sem, míg a tehetség fárasztó munkában forgácsolódik el anélkül, hogy vagyont gyűjthetne.

Ugy tartják, hogy vagyonnal mindent lehet szerezni, E nagy hatalom szavára a becsület is meginog. Mert pénzen manapság megvehetjük az erényt, a meggyőződést, becsületet, egyszóval az egész embert testével lelkével egyetemben.

Nem csoda tehát, ha vagyon után áhítozik az egész világ. Elethalál harcot vívunk, hogy hozzájussunk mammonhoz. E bálvány előtt megtörik a szenvedések és életküzdelmek között megedzett férfi szív is, becsülete porba hull, a meggyőződés az elavult tárgyak lomtárába kerül és igen sokszor a legideálisabb lélek is lemond eszményéről: a csengő aranyért.

Minden áron meggazdagodni! Ez a rohanó kor jelszava. S hogy nagyon sokan futnak e vágy után, szomorúan igazolják az emberiség sötét bünei, melyekkel naponként találkozunk. Egymás után hullanak alá az emberek a becsülés és tisztesség polcáról a becstelenség posványába azért, mert ragyogni, fényelni vágyódtak.

Vannak olyan lelki szegények, akik előtt csak a vagyon imponál. Együgyű

fel fogás és én értem azt a bölcs embert, aki boldognak érezte magát azért, mert szellemét nem nyugozta le a pénzes zsákok sulya.

A gazdagság csak akkor jó, ha a gazdagnak szíve van. Egyébként rosszabb az a szegénység, mely boldog kis körében és eszébe sem jut irigyelni azt a hűvös levegőt, melyben a kincseihez ragaszkodó gazdag szüntelenül él.

Az emberek másik csoportja születésére büszke. Szinte nagy lelki szegénységre vall, aki születés szerint értékeli az embereket. Biborban születni épp úgy nem érdem, mint vagyont örökölni. Az igazi nemes nem is hánytorgatja eredetét, családfáját, hanem érdemes munkásságával, mindent átölelő szeretetével csendben növeli annak értékét. A mindennapi tapasztalás rácsófol a születéssel kérkedőkre, mert való igaz az, hogy kunyhók nádtetője alól több, világot beragyogó tehetség került ki, mint paloták márványoszlopos csarnokaiból.

A tehetség, a lelki gazdagság a legnagyobb kincs. Ezt nem veri el a jég, nem lopják el a tolvajok. Ezekkel meghódítjuk a világot. Sorsuk azonban a legtöbb esetben fénytelen, mert a gyöngelkű emberek milliói éppen azért nem fognak emelni, mert okosabb vagy náluk. Ma azé a diadal, aki vakítja, bolondítja a társadalmat. Ha vagyonod van azonnal kellemesnek tart a felületes emberek egész raja, ha pedig homlokodon nemesi koronájával jősz a világra, helyed van a magasabb társadalomban.

Szomorú dolgok ezek, de nincs ki azok igazságát elvitatná. Es ez mindaddig úgy lesz, míg a világ gondolkozása át nem alakul. Ehhez azonban sok idő kell. Még semmi biztató fényt nem látunk. Lehet, hogy tévedünk társadalmunk gondolkozásának megítélésében, de a mindennapi tapasztalás mellénk áll szószólóul.

* Adakozások a Bocskay szoborra.

Rásó Gyula kir. tanácsos, Hajdúvármegye alispánja a múlt hó 16-án tartott megyei közgyűlésen beszámolt a Bocskay szoborra folyó gyűjtés eddigi eredményéről. Általános meglepedésre konstataulta, hogy a szobor költségéhez 29,140 korona már biztosítva van. Egyben a szép hazafias szép ügyért, melegen lelkesülő alispán újból felhívta a törvényhatósági bizottság tagjait és az ország közönségét az adakozásra és ő maga mindjárt 100 kor. felajánlásával járt elől. A szép példát azóta követték is, a lelkes felhívásnak meg van a fogantatja Czeglédy Mihály dr. vármegyei tiszti főügyész 500 kor., Soltész László 100 kor., Molnár Endre 20 kor., Farkas Győző 25 kor., Reichmann Ármán 200 kor. Kovács Antal 2 korona, Zichermann Jakab 30 korona, Kecskemét város 50 korona, Fried Leó 100 kor., Zombor város 50 K., Nádházy Béni 10 kor. Latinovits Miklós 5 kor. juttattak Rásó Gyula alispánhoz a hazafias célra. A hálás magyar nép és különösen a hajduság hazafias kegyelele méltón le fogja róhatni adóját Bocskay emlékének.

* A Kecskeméti közönete. A Kecskeméti gazdasági egyesület tegnap levelet küldött a városi tanácsnak, melyben a magyar szív őszinteségével mond kö-

szönetet azon szíves fogadtatásért, melyben részesültek Debrecen város részéről. Igazán örvendünk, hogy a munkás és modern gondolkozásu elméleti és gyakorlati gazdák jól érezték magukat körünkben.

* Tanulmányi kirándulás a halápi pusztára. A Hajdúmegyei Művészegyesület tegnap délelőtt tanulmányi kirándulást rendezett Maurer Emil halápi pusztai birtokára. A kedves társaság, mely jórészt egyesületi tagokból állott igen nagy számban vett részt a kiránduláson, az elnökségen kívül számuk mintegy 25-30-ra tehető. A kiránduló társaságot előfogatok vitták a gazdaságba, hol az okszerű műhészeti gyakorlati ismertetésnek tanulmányozására rendkívül szép, mint a méhes volt felállítva, melyben feltekinthető a műhészethez szükséges mindenféle kellék, mindenféle eszköz vagy 60 méhtörzsszel. Minthogy az idő is szép volt, alkalmuk nyílt a kirándulóknak tanulmányaik fejlesztésére s mondhatni gazdag tapasztalatokkal és kedves emlékekkel telve tértek vissza a déli vonattal Debrecenbe.

* Siketnémák vizsgálata. A siketnémák debreceni államilag segélyezett iskolája június hó 26-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja, a váresháza nagytermében évről-évre vizsgálatát. A vizsgálaton Kovács József polgármester az egyesület alelnöke fog elnökölni. Az egyesület szívesen látja az érdeklődő nagyközönséget. Ezen alkalommal a siketnéma leányok kézimunkái is ki lesznek állítva.

* Kubelik apa. Mint egy bécsi lapnak írják Kolinból, Csehországból, Jan Kubelik felesége, szül. Száll Marianna a bychori kastélyban leánykiket szült.

* Iparhatósági hírek. Harmathy Pál, kinek évtizedek óta fenálló ócska könyvkereskedésével párhuzamban fűszerüzlete is volt, mint értesültünk, utóbbit bezárta, illetőleg Merkl Károly fűszerkereskedőnek adta át. — Boros András engedélyt kért kisvendéglői ipar folytatására.

* Örökösök jelentkezzenek. A debreceni királyi törvényszék, mint kereskedelmi bíróság felszólítja mindazokat, kik Biók Edéné született Kása Eszter örökségére, illetve hagyatékára igényt tartanak, hogy záros határidőn belül jelentkezzenek.

* Engedély. Kovács Péter táviratilag kapott engedélyt a földművelésügyi minisztertől arra, hogy Bécsbe nagyobb mennyiségű sertést szállíthasson.

* Kereskedők és iparosok figyelmébe. A nagykárolyi áll. építészeti hivatal szatmár vármegye területén fekvő műtárgyak helyreállítását pályázat útján óhajtja biztosítani. Vállalati összeg 30281 kor. 61 fillér. Határidő júli. 14.

A m. á. v. különféle faszükségletnek fedezésére árlejtést hirdet. A szükségletű faanyag együttesen: 16000 köbméter. Határidő júli 19.

További intézkedésig a körmönbányai pénzverő hivatal a rézgálicot a következő árak mellett adja a piacra: egyszer finomított 100 kgr. kor 55.

A budapesti I. ker. parancsnokság

Debrecenben és Jászberényben állomásozó ezredek részére zab, széna, szalma tűzifa és kőszén szállítására árlejtést irt ki. Az árlejtésen a kamara bizalmi emberei is megjelennek.

Azon kereskedők, kik idegen államok konsuljaival érintkezni óhajtanak a szükséges s előírt feltételeket szigorúan tartásuk be, mert ellenesetben sérelmet szenvednek.

* **Méhészeti szakelőadás.** Kedden délelőtt tartotta meg Forgách Lajos V. kerületi méhészeti vándor szaktanár előadását Debrecenben. Az előadást az egyes méhtörzsek célszerű betelepítésének elméleti ismertetésével kezdte meg, majd átterve a tavaszi fejlődés, a speculativ rendszerrel való népesítés fokozására s végül a mézhozam emelésére. Ezekután a jelenlevők megtekintették az egyes méhészeti eszközöket, kaptárakat s a legújabb vivmányu rajfogó készüléket. Az előadáson egy a Hajdumegyei Méhészegyesület tagjai, valamint a méhészeti iránt érdeklődő vendég közönség igen nagy számban volt képviselve s csak a késő déli órákban oszlottak szét.

* **Jelenetek a tűzhalálból.** Hosszu táviratok beszámoltak arról a rettenetes tűzvészről, amely a newyorki kikötőben egy kirándulóhajón elpusztított ezernél több emberéletet. A borzalmas katasztrófáról most újabb a következő részleteket jelentik.

Leírhatatlan az a kép, amely a partokon összefutott emberek elé tárult, amikor a lángba borult hajóról az iszonyat sikoltásai felhangzottak és egymásután belekapott a láng a fedélzetben a gyermekesereg ruhájába. A legtöbb gyermek a vízbe ugrott, de sok bizony nem mert a kavargó habok közé menekülni s görcsösen egymásba kapaszkodva, vagy összevesztetten fel-alá futkosva, keresett szabadulást a halálos veszedelemből. Egy fiúcska, miközben a ruháit megkapta a láng, felkapaszkodott a parancsnoki hidra ahol mint egy égő fátyla megállott. Amikor a hajó a parthoz közeledett; így látták a gyermeket ott állani s a szerencsétlen fiúcska a szó szoros értelemben elevenen megsült. A kerekék lapátjaiba sűrű tömegben kapaszkodott rengeteg sok halott és félig összeégett alak. Ezek között egy kis leányka volt, amely csodálatos módon sértetlen maradt. A kis leány neve Lizzie Krieger.

— Mama egészen elégett, — kiáltotta a segélyére siető embereknek. Egészen elégett; én láttam! láttam! . . .

A megmenekültek között két kicsi testvér elmondta, hogyan látták megégni a szüekiket: hanem alig tudták elmondani a látottakat, a rémület félig megőrdítette őket. Sok gyermekeket székre és fadarabokhoz kötözve halásztak ki a vízből. Egy apa két gyermekével kiuszott a partra, de a gyermekek amint partra értek, meghaltak a kiállott rémületől. — Egyik kórházba kis fiúcskát hoztak, aki a karjában szorongatta a fapapirját; a gyermek minden sérülés nélkül menekült meg. Lovacskaival együtt beleugrott a tengerbe, mielőtt a lángok belekapottak a ruhájába. Sok anya holtan is még görcsösen magához ölelte a gyermekét. A hajósok, amikor csónakon a katasztrófa színhelyére jöttek, evezőikkel minduntalan holttestekbe ütdtek.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt két napon a következők voltak: Rácz Margit ev. ref. 9 éves, Tóth Mihály ev. ref. 45 éves, özv. Keres Istvánné szül. Szilágyi Julianna ev. ref. 62 éves Farkas Imre ev. ref. 36 éves.

Kiss József, ev. ref. 60 éves, Arany Mária ev. ref. 9 éves, Molnár József ev. re. 5 hónapos, Busi Erzsébet ev. ref. 1 éves napos, Babits Jakab róm. kat. 77 éves. Dihen Sámuel ev. ref. 56 éves, Boldizsár József ev. ref. 2 hónapos, Ficsór János róm. kat. 16 napos, Varga Lajosné szül. Kun Sára ev. ref. 38 éves, Péntez Lajos Pál ev. ref. 5 napos, Csáki László ev. ref. 25 napos, Tolvaj Bálint ev. ref. 87 éves, Ágoston János ev. ref. 54 éves.

* **Trilby a kaszárnyában.** A Bikamulató működő művészarsaság vigjáték személyzetet tegnap este a Trilby a kaszárnyában című új bohózatot mutatót be. Az újdonság nagy sikert aratott úgy kacagató helyzet komikumáért mint a pompásan összevágó előadásért, amely Sarkadi rendező érdeme. A Cigánykaraván című nagy énekes együttes is rendkívül tetszett. Általában dícséretre méltó Angelotti igazgatónak az a törekvése, hogy kitűnő előadásokkal, tarka, változatos, izéssal sorral igazi élvezetet szerezzon és a nyári estékre minden igényt kielégítő szórakozásról gondoskodik.

* **Apá és fia.** Hány Imre 43 éves földműves közös háztartásba lépett Botuza Flórával. Jó darabig turbókoltak együtt, mikor Hány 20 éves fia bejött Debrecenbe s az apja tudomása nélkül magához esábitotta a szép Flórát. Flóra felhasználta az alkalmat s hitegetni kezdte mindakét Hányt, hogy majd ehhez majd ahhoz költözik. Az öreg Hány azonban nem vette tréfára a dolgot, hanem egy liter vitriolt zsebébe dugva meglepte őket a kenyérszállón. Végzetessé válható szándékát nem vihette ki, mert lefogták s elvették tőle a mérges folyadékot.

* **Ötven százalékos bukás.** Nem bank bukás. Mert az még nem volna oly elszomorító. Az elveszett pénzt lehet pótolni idővel, de az elveszett időt sem mivel. Ez a gondolat öllött eszünkbe, mikor a felső kereskedelmi tanintézet tegnap befejeződött érettségi vizsgálatának eredményét meghallottuk. Harminckét ifju állott a vizsgáló-bizottság elé és a harminckettő közül egy jeles érett sem akadt. Jó érett is csak három. Gyenes József, Bruck Béla, Eperjesy István. Elszomorító a dologban az, hogy a harminckét ifju közül tizenhat megbukott. Eppen a fele. Ötven százalék.

* **Debreceni cslmazdiák Békés Csabán** Julius 3-án országos cslmazdia kongresszus lesz Békés-Csabán, amelyre a debreceniek is küldenek képviselőket és pedig Kuruc Miklós elnököt, Varkoly József előljárásági tagot és Szabó Sándort.

* **Nyilvános elszámolás.** A Polgári Kör által folyó évi június 11-én a nagyérdemi vígadóban tartott jótékonyceglu táncmulatság bevételéről és kiadásairól. Jegyekből volt bevétel 456 korona. Felülfizetésekkel 58 korona. Kiadás volt 376 korona 62 fillár. Tiszta jövedelem volt 187 korona 38 fillár. Felülfizettek: Vecsey Imre korelnök és Dankó Béla 10-10 koronát, Hajdu Zsigmond 6 koronát, Roncsik Lajos 5 koronát, Biczó Gyula 3 koronát, Czeglédi Gyula, Kerékgyártó József, Jánosi Zoltán, Szele György, Szabó Kálmán gyógyszerész, Bán István, Horvát Lajos, Agárdi Lajos, Dávid Sándor, Salánki Mihály, Polgári Józsefné, és Dávid Mihály 2-2 koronát, összesen 58 koronát. Fogadják a nemes szívü adakozók körünk nevében halás köszönetünket. — A rendezőség.

* **Elveszett tárgyak.** Egy kettős fedélű ezüstóra láncsal együtt elveszett. A megtaláló jutalomban részesül, ha a bűnügyi osztályba, vagy József kir. herceg-utca 36. szám alá beszolgáltatja. — A színházról a virágpiacig vezető uton elveszett egy arckép. A megtaláló szolgáltatassa a bűnügyi osztályba, hol jutalomban részesül.

* **Lopások.** Tarczi Jánosné Hatvanutcai lakosnak 20 korona értékű ezüstóráját ismeretlen tettes ellopta. — Dankó József 11 éves tolvaj Hegedüs Mihály homokkerti lakós kis leányának füléből az aranyfülbavalót kilopta. Tettét beismerte.

* **Ingatlanok forgalma.** Molnár Ernő veszi a debreceni 7838 sz. tjkvben foglalt Piac utca 60. sz. házat Bészler Lajostól 60.000 kor.

Magyar István és neje Fekete Zsófia veszik a debreceni 2559 sz. tjkvben foglalt 5 hold 912 négyszögöl ujosztású földet Nemes Gergely és neje Kardos Sárától 2400 kor.

Egri Balázs veszi a pusztai paci 4. sz. tjkvben 156 és 158 hrsz. alatt foglalt összesen 21 hold 1527 négyszögöl kaszálót Lukács Gézától 4000 kor.

Papp Lászlóné Gál Zsuzsánna veszi a debreceni 500 sz. tjkvben foglalt Árpád-er 15. sz. házat Páres Mihály és neje Szabó Juliannától 4800 kor.

Farkas Sándorné Szajbel Pirooska veszi a debreceni 323 sz. tjkvben foglalt Csillag-utca 12. sz. házat Tóth Istvántól 6200 kor.

Nikolics Vázáné Storbinszky Karolina és Serbinczky Béla veszik a debreceni 4149. sz. tjkvben foglalt Vendég-utca 27 sz. házat Czeizsig Lajos és társaitól 4400 kor.

Kertész Kálmán és neje Soltész Ilona veszik a debreceni 9064 sz. tjkvben 11075-45 hrsz. alatt foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet Garáby Pál és társaitól 1440 kor.

Boda János és neje Varga Eszter veszik a debreceni 7832 sz. tjkvben foglalt 100 négyszögöl Vénkerti szőlőt Bakóczy János és neje Csobai Zsuzsánától 3900 koronáért.

Kiss József és neje Zenerovics Gizella veszi a debreceni 4111 sz. tjkvben foglalt 1 hold 697 négyszögöl szántóföldet Mészáros János és neje Vincze Juliannától 4000 kor.

Dr. Varga Lajos és neje Kua Zuleika veszik a debreceni 620 sz. tjkvben foglalt Csapó-utca 28. sz. házat Vályi nagy Gusztávné Szántay Berta és Szántay Józseftől 32 kor.

Mészáros Sándor és neje Lukács Katalin veszik a debreceni 5791 sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl Csapókerti szőlőt Tóth Gergelytől 1600 kor.

Ménes Gábor veszi a debreceni 2879-4879 és 8544 sz. tjkvben foglalt összesen 38 hold 1100 négyszögöl ondódi földet Fehér Istvántól 28600 kor.

Laskó Ferenc és Poresin Eszter veszik a debreceni 2045 sz. tjkvben foglalt 8 hold 1150 négyszögöl ondódi földet özv. Csizsár Ferencné és társaitól 6030 kor.

Bereza Bálint és neje Hatházi Erzsébet veszi debreceni pusztai bányi 56 sz. tjkvben foglalt 32 hold 542 négyszögöl kaszálót Molnár Andrásné Tóth Juliannától 6200 kor.

Papp Péter veszi a debreceni 2971. sz. tjkvben foglalt 1005 négyszögöl 81 Boldogfalvi kerti szőlőt, özv. Szép Józsefné és társaitól 2400 koronáért.

LETZTER JOZSEF fényképész-
festészeti és fényképnagy-
tási műterme Piac-utca 44.
dr. Ujfalussy-ház Állandó
fényképkiallítás a műterem
kapubejratánál levő kirak-
atban.

**Válói Panama kalapok 2
frt. 50 Feketénél.**

x **Festéklőzés** legfinomabb angol
pergamén (hólyag) papír ívekben 100
ivenként 3 koronától 6 koronáig. Gaz-
dasszonyoknak legalkalmasabb felvágva
100 dr. dobozban legjobb minőség 70
és 88 fillért kapható Pongrácz Géza
papírgyári tektárán Debrecen. Ugyan-
ott Schoenfeld-féle olajfestmények, ecse-
tek, vásznak a legújartósabb árakban.

x **Legszebb divatmellények Feké-
ténél.**

* **Fekete Jakab** uri divat cég, mely
finom izlésével és méltányos áraival oly
rohamosan megszerezte a Debrecen és
vidéke uri közönségének elismerését, —
mint értesülünk — remsokra üzletét
tetemesen megnagyobbítja. Kétségtelen,
hogy a közönség amúgy is nagy érdeklő-
dése még fokozottabb mértékben fog
megnyilvánulni a szép uri divat üzlet
iránt.

x **Táncitanítás a szünidőben.** Alföldy
Károly tánciskolájában a szünidei tanfo-
lyam június hó 27-én kezdődik. Beiratá-
sokat mai naptól elfogad bármely időben
akáran, Péterfia-utca 2. szám.

*Ma este az Arny Diké le-
vélházban Rácz Károly zenekara
átzik.*

Budapesti rendőri hírek.

Saját tudósítónktól.

Budapest, jun. 22.

Rablótámadás. Kovács Józsefné
szakácsnő tegnap délután 3 órakor a
budafoki-úton ment hazafelé. A puska-
por rektár mellett váratlanul rámadt
egy magas, szőke 26—28 évesnek látszó
csavargó, mellbe ütötte, a földre terpette,
majd köténye zsebéből 7 korona 36 fillé-
rét elrabolt, szután elmeréklült. A rend-
őrség nyomozza a rablómerénylőt.

Talált csecsemő. Tegnap este a
Stefánia-ut 19 számú üres telken egy
egy hónapos fiúcsacsemőt találtak. Az
apróság fehér pólóban volt, szürke ken-
dővel letakarva. A csecsemőt a gyermek
menhelyen helyezték el.

Életuntak. Szauer Rezső 25 éves
kiatornás Kerék-utca 87. számú lakásán
az éjszaka mellbe lötte magát. A men-
tők a Margit-kórházba szállították. Há-
rom levelet találtak nála, a melyekben
reménytelen szerelemről panaszkodik. —
Szabó Rozália 19 éves cseléd tegnap
este Akácfa-utca 43. számú lakásán ha-
lántéken szurta magát. — A kórházban
ápolják.

TÁVIRATOK.

A Kossuth-párt értekezlete.

Budapest, jun. 22. A Kossuth-párt
mai folytatólagos értekezletén elhatározta,
hogy a civillista főlemelésénél erősen fog

harcolni. A párt veszélyesnek nyilván-
ítja az állami szuverenitás szempont-
jából Tisza álláspontját a galaci ügyben

A japán-orosz háború.

Niucsvang, június 21. Hír szerint
a japán lovasság szombaton a késői
órákban megtámadta Liaojangot. Egy
híttérítő azt az értesítést kapta a ben-
szülőttektől, hogy a csata 20-án még
folyton tartott és Liaojangot 21-én dél-
előtt bevették.

Niucsvang, június 22. A japánok
egy heves döntő ütközettel bevették Lia-
ojangot. A város bevételével az oroszok
véres vereséget szenvedtek. Sok embert
veszítettek, azonkívül sebesültjeik száma
is sok százra rug.

Pétervár, június 22. Mukdenben
óriási a rémület Liaojang bevétele miatt.
A lakosság erősen tart attól, hogy leg-
közelebb Mukden bevétele kerül sorra.

Tokió, június 22. Japánban általá-
nos a gyász az elpusztult hajók miatt.
A lakosság gyászt öltött és az egész or-
szágban szünetelnek a zajos nyilvános
mulatságok.

Tizenöt dollárért Amerikában.

New-York, június 22. A Cunord
Line elhatározta, hogy a harmad osztályu
viteldíjat a new-york-angliai vonalon
szennel 15 dollárra szállítja le. Hírsze-
rint az egyéb európai kikötőkbe való vi-
teldíjat is hasonlóképp leszállítják.

A megőrült katona.

Róma, jun. 22. Bordighera fiatalága
táncmulatságot rendezett, amelyen nagy
közönség volt jelen. A mulatságazonban
nagyon szomorúan végződött. Egy őrtálló
kamélys megőrült és zavardott álla-
potában a táncolók közé lőtt, kik közül 3
megölt, tizennégyet pedig súlyosan meg-
seberített.

Gyermekgyilkos anya.

Bécs, június 22. Mödling mellett
Eitner Anna földbirtokosnét letartóztat-
ták, mert azzal gyanúsítják, hogy hat
gyermekét megmérgezte. Erre a gondol-
atra az vezette rá a hatóság figyelmét,
hogy utolsó legifjabb gyermeke kénsav-
mérgezésben halt meg. Ennek megállá-
píthatására az ügyészség elrendelte az őt
holttest exumálását.

Gabonatözsde.

Budapest, június 22. Buzakinálát
mérsékelt, vételkedv korlátolt. Nyugodt
rényzat mellett 17,000 métermázsza ke-
rült forgalomba 5 fillérért, a zárlatnál
gyöngén tartott árakon. Egyébb gabona-
nemek változatlanok. Idő: változó.

Buza áprilisra	8.99—00
„ októberre	6.75—76
Rozs áprilisra	6.07—08
„ októberre	5.22—23

TÖRVÉNYKEZÉS

Az após meg a veje.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Debrecen, június 29.

Másodszor ült össze tegnap az es-
küdtszék, amelyben jog adatott az adót-
fizető polgárságnak, hogy büns polgár-
társa fölött ítélkezzen. Váci Szabó Pál
állott a bíróság előtt, akit haláltokozot
súlyos testisértés miatt helyezett vád alá
a debreceni kir. ügyészség.

A tárgyalás lefolyásáról és annak
előzményeiről az alábbiakat jelenti ki-
küldött tudósítónk:

Minden helyen megszokták ünne-
pelni szent Karácsony ünnepét. Megülték
Szabók is, de nagyon szomorúan vég-
ződött. Együtt költöttek el az ebédet,
mialatt hogy hogynem, az após és veje
Domokos János összeszóvalkozottak. Ezt
csakhamar a tettlegesség váltotta föl és
Szabó Pál ölmes botjával főbeverte ve-
jét. Domokos János pár nap alatt sebébe
belehalt.

Tegnap délelőtt 9 órakor vette kez-
detét ennek a künügynek a főtárgyalása
az esküdtszék előtt.

Az esküdtbíróság elnöke volt Oláh
Miklós dr. Mellette szavazóbírák Kerekes
János dr. és Balogh Zsigmond. Jegyző
Tormás József. A közvédat Horváth
István alügyész, a védelmet pedig hiva-
talból Fejér Ferenc dr. ügyvéd képvisel-
te. Elsősorban kisorsolták az esküdt-
ket, akiknek névsora a következőképen
alakult:

Rendes esküdték: Szabó Péter
Kálnai Lipót, Fenyő Sándor, Petrovits
István, Csanak József, Szabó József, Nagy
Lajos, Salánki Mihály, Kardos Albert dr.
Kérékgyártó József. Pótesküdték: Gerst-
ner Kálmán és Szöllősi Dániel.

Kihallgatták a vádlottat, aki előadta
az esetet és azt állította hogy tettét ön-
védelemből követte el. Különbben teljes
beismerésben van.

A tanuk vallomásai a tett elköve-
tésének részleteire vonatkoztak és meg-
erősítették a vádlott előadását.

Meghallgatták még Izsó János dr.
és Kiss Sándor dr. orvosszakértőket, kik
megállapították, hogy nem az ütés okozta
a halált, hanem az ütés következtében
beállott vérömlést.

Déután fél 6 órakor az elnök föl-
függesztette a tárgyalást, mert több be-
idézett tanunak a megérkezését várták
fél hétre.

A tanuk meg is érkeztek, de mikor
az elnök újból megnyitotta a tár-
gyalást, az ügyész szólásra jelentkezett.

Részletesen megokolt beszéd kere-
tében kinyilatkoztatta, hogy Vári Szabó
Pál ellenében a vádat elejti, mert a tár-
gyalás adataiból kitűnt, hogy tettét vé-
dekezésből követte el.

A vádlottat ennek alapján a bírósá-
g is fölmentette.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debrecen, kistemplom bazar
Raktárra érkeztek
Francia batist — Zephyr
Mosó grenadin.
Angol ruha vásznak
Hímzett és áttört batiszt.
Mosó kretonok.
Óriási választék!

Telefon
186.

Szakszerű munka mégis a legolcsóbb. Világmű berendezések kizárólag FÖLDVÁRY L. debreceni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1 sz. az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára. villamos házi csengők és telefonok jó karbantartását évi három koronától feljebbvalalom.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs, és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a hatlyu szabad gyógyszerárban.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

50 évi siker

ESZÉKI
arckenőcs

eszéki
Szalvator

szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr-
összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. Szalvator
gyógytárában

ESZEKEN, Felsőváros és

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb. Szalvator szappan ára 1 kor.

1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.

Lyon rizspor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 számú

o o o B. m. rendelésnek. o o

Főraktár Budapest

Török József

gyógyszerésznél.

VI. Király-utca 12. és Andrássy ut 29.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára és gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FŐTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeletűségek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczépitő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható és az arcnak üde-
séget, finomságot és hűvösséget kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő és egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A eredményhez használ-
landó poudert, a Harmat-arcpor, üde, ifjú szint
kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás és eréme színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta és finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadoz
ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 és 2 kor. A Molitergin

arc és külön-
sen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek helyeszerű
lágyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fe-
hériti az arc- és kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem
zsíroz és nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és
rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy
arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finomná tesz.
Magbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, pu-
hává változtat. 1 Egy üveg Molitergin ára 1 korona.

Szomerodni herbál kiváló gondval készült gyógyborok, étek melyek gyógytérképben versenyeznek minden e nemű készítménnyel.
Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszer, különlegességekből.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszeszer.

Meggátolja a hajhullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését és megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle

Növényi hajkenőcs.

Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik és inkább a kenőcsnek barátai, készült ugyanolyan hatású anyagból is ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen esukamáj olaj

teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely under nem okoz és e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas-bor. } Egy üveg ára
Conduangó-bor. } 1 korona 60 fill
Pepsin-bor.